

תוכן העניינים

- דברות קודש..... א
- מבאר רבותינו..... א
- מתוק מדבש..... א
- פתגמין יקירין..... ב
- מפוס אריותא..... ב
- שבת חזון..... ב
- זכרון צדיקים..... ד
- מעשה הגדולים..... ד
- דף הקהילה..... ה
- דבר בעתו..... ז
- הילולא צדיקיא..... ח

בעזרת

השם

דברי אמונים

יו"ל ע"י קהל "תולדות אברהם יצחק"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

זמנים לשב"ק

- עלות השחר..... 2.59
- ניץ החמה..... 4.46
- סוף זמן ק"ש*..... 7.22
- שקיעה..... 6.44
- מוצ"ש ר"ת..... 7.56

למנהגנו מקדימין ב-18 דקות
הזמנים לפי אופק ירושלים
ולפי שעון שבת

שנה ה' גליון ר"ב

***

פרשת דברים (חזון) ד' אב תשס"ט

דברות קודש

שנאמרז בליל שב"ק דברים תשנ"ז

מבאר רבותינו

נטופי דברי אמונים

רב לכם שבת בהר הזה.

פירש"י הרבה גדולה לכם ושכר על ישיבתכם
בהר הזה, עשיתם משכן מגורה וכלים,
קבלתם את התורה, מנייתם לכם סנהדרין שרי
אלפים ושרי מאות עב"ד.

איתא בהתם סופר לבאר הפסוק ומקשה
דהנה בפסוק "רב לכם סב את ההר הזה פנו
לכם צפונה" שנאמר כשיצאו ממצרים לא
פירש רש"י מאומה, ולמה?.

אלא הענין הוא כי עיקר קושי הגלות הוא
כשאין התורה אתנו, דאז אין במה להאחז
וקשה מאוד לסבול העול הגלות המר, ולכן
גלות מצרים היתה הגלות הקשה ביותר שאז
ירדו בני ישראל מטה ר"ל עד שגאלנו
הש"י"ת ברגע האחרון כמאמרם ז"ל. משא"כ
הגלויות שעברנו מאז קבלת התורה אזי כח
התורה החזיק את כלל ישראל בשעות הכי
קשות, ויהודים מסרו נפשם בשמחה על
קדושת שמו יתברך, וגם אחר חורבן בית
המקדש לא פסקה מיישראל קדושת התורה
והיא חיינו וכח זה נעמוד עד ביאת גוא"צ
בב"א.

וזהו פי' הפסוק (איכה ה' יט) "אתה ה' לעולם
תשב כסאך לדור ודור למה לנצח תשכחנו"
כי ישראל אומרים להקב"ה אתה ה' אין לך

שום הפסד מהגלות כי הלא שמך מתעלה
ומתקדש בישראל, אמנם הבקשה היא 'למה
לנצח תשכחנו תעזבנו לאורך ימים'
דהרחמנות על כלל ישראל העובר צרות
רבות ומשונות בגלות הזה, ובוה גם מפרש
מאמר הגמ' (ברכות ג ע"א) שאליהו אמר
לר"י שבעת שישראל נכנסין לביהכנ"ס
ואומרין יהא שמייה רבא הקב"ה אומר אשרי
המלך שמקלסין אותו בביתו כך ומה לו
לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו
מעל שולחן אביהם, והפי' בזה הוא כנ"ל
דמה לו לאב שהגלה את בניו היינו דאין
מגיע לו שום היזק מאחר שגם בגלות
ישראל משבחין אותו, אמנם אוי להם לבנים
שגלו מעל שולחן אביהם בעונותינו הרבים
דעלינו הביכה והרחמנות.

וזה הוא מש"כ רש"י רב לכם שבת בהר
הזה: הרבה גדולה לכם, דמאחר שיש בידינו
את התורה הקדושה איננו צריכים לדאוג כל
כך, דהלא גדולתנו אתנו בהיות שאנו יכולים
לקדש שמו יתברך בעולם בחושך הגלות
ע"י התורה הק'. אמנם כשיצאו ישראל
ממצרים ולא היה להם עדיין את התורה תו
לא פירש רש"י מאומה דאז לא היה חפץ
בגלותם.

המשך בעמוד ג'

ידע לכתך את המדבר הגדול הזה.

עין בספה"ק עבודת ישראל שהכתוב הזה רומז
על הט' ימים מרי"ח אב עד ט' באב שהמה ימים
חשכים ביותר, והמה בבחינת מדבר, ולכן
קוראים תמיד פרשה זו באלו הט' ימים וז"ל.
הנה הפרשה הזאת קריאתה תמיד בט' ימים
שאחר ר"ח אב עד ט' בו. ומרמז הפרשה בכמה
ענינים להזכיר את אשר עברנו ממקום למקום
וה' א-לקינו היה עמנו, להורות הגם שכשאנו
עוברים בין המצרים ומרי"ח אב עד ט' בו לא
יטוש ה' את עמו ונחלתו, וכמו שהולכנו במדבר
בארץ לא עבר איש וה' הולך לפנינו וגו', כן
בימים הללו אשר נקראים גם כן מדבר וגיא
צלמות.

רביה"ק הדברי אמונה זי"ע

כמו כן אנו אשר בצרה גדולה אנחנו, שבעוה"ר
הגלות מתמשך מאד, ועיינו צופיות וכלות
לישועת ה', על כן עלינו להוסיף אומץ
בהתחזקות באמונה ובזה הזכות נזכה להגאל
כמו שאמרו חז"ל (תנחומא בשלח יז) וז"ל ואין
הגלויות עתידות להגאל אלא בשכר אמונה עכ"ל,
ובזה פירש בספר תפלה למשה על תהלים
(מהגה"ק בעל הישמח משה זצ"ל) הפסוק (תהלים
צב ג) להגיד בבקר חסדך וז"ל כי ידוע דבוקר
הוא הגאולה כמו שכתוב אמר שומר אתא בוקר
וגו', ולילה הוא הגלות, והיינו להגיד ולהודיע
דבר זה כי בבקר חסדך הוא רק משום ואמונתך
בלילות דאמונה של זמן הגלות יגרום חסד של
זמן הגאולה והבן עכ"ל, והגם שבעוה"ר ניטל כח
הצדיקים ואין לנו ממי לשמוע דיבורי התחזקות
באמונת ה', אמנם משה רעיא מהימנא האיר
והאירח התחזקות אמונה בבני ישראל עד סוף
כל הדורות.

(רביה"ק הדברי אמונה זי"ע)

מתוק מדבש

אלה הדברים אשר דבר משה וכו'. פי' האוה"ח הק' הדיוק אלה
הדברים, דהיינו שמה רבינו לא דיבר חוץ מדברי תורה, על דרך
מה שאמר בגמרא (יומא יט) אמר רבא השח שיחת חולין עובר
בעשה שנאמר ודברת בס ולא בדברים אחרים עד כאן, מכאן
שאסור לדבר זולת בדברי תורה ויראה, והודיע הכתוב כי משה
רבינו עליו השלום אלה הם הדברים אשר דיבר כל ימיו מעצמו,
לבד הדברים אשר צוה מה' לדברם, הא למדת שקיים ודברת בס,
ודבריו אלה כל רואה יעיד כי כולם דברי תורה וחכמה ומסור.
וכן אמרו בשבת לא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חול
שנאמר ודברו דבר זה נאמר אפילו על דברים המותרים, וכן
אפשר לרמוז מה שאומרים בכל מקדש עזר לשבתים בשביעי
ובחרוש להיות כמו חרש אבל בקציר עולמים לעולם לקצר
הדיבורים

(מכתבי כתבי משפיע קהילתנו הק'
הגה"צ רבי דניאל פייש זצ"ל)

שמחו בה' וגילו עדיקים והרנינו כל ישרי לב

בהדרת כבוד ובחדוותא דליבא נביע את רגשי לבבנו החומים ובקול צהלה ורינה נגיש כסא
דברכתא קדם רעיא מהימנא אשר בעלו אנו חוסים ומימיו אנו שותים נדר ראשינו עטרות תפארתינו

הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעון קדשו בהולדת הנינה למז"ש

נכרה לחתנו הרה"צ מוהר"ר אליעזר צבי טויב שליט"א ר"מ בישיבתנו הק'

בת לחתנו הרה"צ יצחק אייזיק וואזנער שליט"א

יהא רעוא שיזכה כ"ק מרן רבינו שליט"א לרווח מלא חפניים נחת דקדושה מכל יוצ"ח מתוך רוב
שמחה ואושר בבריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים דשנים ורעננים עדי נזכה
לקבל פני משיח צדקנו ומלכנו בראשינו בב"א

אלה

ראשי תיבות של איצק ל'שון הרע. על זה דיבר משה אל כל ישראל והזהירם מפני כן, כפי שאמרו חכמינו: רובן בגול, מיעוטן בעריות וטובן בצדק לשון הרע (ובדא בתרא קמ"ה) הכל נשלים בצדק לשון הרע ולכן יש להזהיר את כל ישראל מפני זה.

מגלה עמוקות

וחזרות ודי זהב

רש"י מפרש שצדקנות מתכוין הכתוב למחלוקת קרה, ודי זהב לחטא העגל. קשה איפוא, הלא חטא העגל נהרס שנים רבות לפני מחלוקת קרה, ולמה הזכירו הכתוב אחרי מחלוקת קרה. ברם, מצינו במדרש שלאחרי חטא העגל המליץ משה רבינו טוב על ישראל ואמר לפני רבונו של עולם: אמרת אנכי ה' אלוקיך בלשון יחיד לי ליוות ולא להם, הרי משבצת קרח אחר כך ואמר כל העדה כולם קדושים, כולם שמועו מפי הגבורה אנכי ה' אלוקיך, הפרכה המלצתו של משה רבינו וחזר ונתעורר חטא העגל, על ידי חזרתו חזר ונתעורר החטא של ודי זהב.

שני המאורות

ואלזה את שפטיכם צענה היאל לאמר שמוע בין אחיכם ושפטתם לך בין איש ובין אחיו ובין גרו.

ופירש רש"י ז"ל ובין גרו זה בעל דינו שאוגר עליו דברים.

הענין נראה לי לידוע שהעיקר הוא התחבנות בצדקת בין החברים זה גורם כל הישועות והמתקת הדינים כאמרו ז"ל על פסוק חבור אפרים עלבים הגח לו, ואפילו אי איכא כנסיה דחא בצדקת לאמיתו בהתחבנות ואהבה וחיבה תוכל הגאולה לבא על ידי זה כשהם לדיקים כדאיתא בזהר הקדוש. וזה נרמז כאן כי ידוע אשר שמוע הוא לשון אסיפה מלשון וישמע שאול את הגם וגו', וזהו שמוע בין אחיכם ביאורו שנתאספו ביחד באהבה ואהבה וריעות, ועל ידי זה ושפטתם לך, כידוע מספרי קודש כי לך הוא מלכות ודינא דמלכותא ומשפט הוא רחמים והוא עמודא דלמעתיא שיהיה לך נמתק ברחמים. בין איש ובין אחיו ובין גרו דהיינו בעל דינו שאוגר עליו דברים כפירוש רש"י ראה לומר שמוסלוקים כל הדינים ומתקים ברחמים ונתגלה בעולם רחמים גמורים וחסדים מגולים על ידי התחבנות.

באר ושמש

רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם לפונה.

יש לרמוז ידוע דענייני הגאון עולם הזה נקרא בדברי רז"ל לכ"ס. והענין הוא דגה על מה עשה ה' ככה שיהיה אדם צריך להכילה ושהיה והגאות העולם כיוצא, ובלעדס אי אפשר לו לחיות על פני האדמה. וכתבו המוקובלים כי בכל דבר יש נישות וחיות חלקות, ויטכד כל אדם להעלות הגיעות הגועים לחלק נשמתו, על כן יש מאכל שיערב לאחד יותר מלזולתו כי מגיע לחלקו. והנה לזה צריך שימוש חכמים להבין הענין על צדק, ואלו היינו רואים להאריך ולפרש הדברים אפילו כפי שכלנו הדל, יאחד הענין. ועל פי זה פירש הבעש"ט זללה"ה דברי דוד לחייו (ותהליס קו ה) רעבים גם אמאים, ר"ל למה עשה הש"י ככה שיהיו בני אדם רעבים גם אמאים, הלא הוא על כי נפשם בהם תתעטף, דהיינו שכלל ענייני העולם מעוטפים נישות קדושה השייכים לחלקי נפשם, והבן. והנה לזה צריך האדם לכונן צדקתו וגיבורתו באכילה ושהיה וכיוצא, להעלות נישות הקדושה הנשנים במאכל ומשקה האו, ועל ידי זה יתקופ נשמתו הגיעות הלו, ויתרבה תוקפו בצדקת י"ו וחמורא ורינתו פתחון (יומא ע"ז ע"ב). מה שאין כן מי שעוסק בעניינים האלו למלאות תאוותו, איז יתדבק צדקת גשמיות האמאל אשר הוא מסט"א כמו שער בנפשו, ויתגבר עליו הילך הרע ביות בתאוות. וזה יאמר ר"ב לכ"ס, ר"ל הלכ"ס היינו תענוג עולם הזה, הוא רב כדכו יתירא למלאות תאוותם, סב את הה"ר הזה, ר"ל שראו מסובב ונסמך אל הה"ר הזה דהיינו הילך הרע הגרר ה"ר, שמתגבר עליכם על ידי הלכ"ס שאחם עוסקים, פנו לכ"ס כפ"ה, ר"ל הפנו צמחצחיתם אל הצפונות שכלכ"ס, היינו אל הגיעות הצפונות לשם ויערב לחככם צדקתו ית"ש, והבן כי דבר עמוק הוא.

אגרא דכלה

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו' וחזרת ודי זהב.

פירש"י וחזרות במחלוקתו של קרה. ודי זהב הוכיחו על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם.

ותמוה, שהרי מעשה העגל קדם למחלוקתו של קרה, ולמה הקדים משה את המאורח? ויש ליישב, דחז"ל אמרו (מדרש תנחומא, שופטים) שכאשר ישראל במצב של אחדות, הרי הקב"ה מוחל להם אפילו על עון עבודה זרה. לפי זה נוכח לומר שלפני שפרצה מחלוקת קרח ועדתו סלח הקב"ה גם על חטא העגל, ואילו לא היתה המחלוקת פורצת, לא היה מקום להוכיחם על עון העגל, שהרי כבר נמחל. אולם כאשר קמו קרח ועדתו וחוללו מחלוקת בישראל נגד משה ואהרן, הרי התעורר למפרע חטא העגל ונזקף לחובתם של ישראל. משום כך מקדים משה בתוכחתו את הרמז למחלוקת קרה, ורק לאחר מכן את הרמז לחטא העגל.

רבי יוסף מפונא

ויחי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל בני ישראל.

מלמד שלא הוכיחו אלא סמוך למיתו, כדי שלא יהא מוכיחו וחזר ומוכיחו (רש"י).

ומקשים הרי אמרו חז"ל (בבא מציעא לא,א) הוכח תוכיח אפילו מאה פעמים.

אלא יש שני אופנים בתוכחה: האחד

שמוכיח לחבירו ומפרט לו את עונותיו, והאופן השני שאינו מזכיר לו עונותיו אלא מוכיחו בדרך כלל שלא יעשה דברים רעים, וההבדל ביניהם, שאם מפרט עונותיו חבירו מתבייש בזה, ובאופן השני אינו בא לידי בושה, ולכן רשאי להוכיחו הרבה פעמים, וזו כונת הכתוב: "הוכח תוכיח" אפילו מאה פעמים, אבל "ולא תשא עליו חטא", שלא תפרט לו עונותיו. וכאן הרי פירט להם עונותיהם, לפיכך לא הוכיחם אלא סמוך למיתו.

דברי שאול

יוסף עליכם ככם אלף פעמים.

כשישב ה"חזוה" מלובלין פעם אחת אל שולחנו הטהור בשבת קודש, התחיל להוכיח את עצמו בבזיונות ו"חירופים" שלא נאמרו אף על אחד הריקים, עד אשר לא יכלו התלמידים לשמוע והתחילו להשתמט אחד אחד. כשראה ה"חזוה" שתלמידיו נשמטים והולכים, זכר ואמר: השי"ת יושיעכם, שלא יהיו לכם בנים גרועים ממני. התפייסו מיד התלמידים וחזרו אל השולחן. והרב הצדיק ר' ליבל איגר מלובלין אמר: אף אצל משה רבנו היה כזאת. כשהתחיל להוכיח את ישראל: בערבה במדבר וגו' ודי זהב (ראה בפירוש רש"י). ראה שנפלו לתוך עעבות גדולה, וחזר ואמר מיד: יוסף ד' עליכם ככם אלף פעמים. "ככם", היינו: כמותכם ירבו בישראל, ואז נתפייסו.

סיפורי חסידים

לע"נ הקדוש הרה"צ רבי ארי'ה לייביש טייטלבוים זצוק"ל הי"ד

שבת חזון

אויבים להיכל תיכף הרהרו כל ישראל בתשובה רק שכבר נזורה גזירה, וכמו שהוכיחם ירמיה למה לא עשו תשובה עד שלא נזורה גזירה שאו לא היה נחרב. ואז תיכף נעשו ישראל בכלל עושי רצונו של מקום ומה נולד תיכף משיח. והנה כבר אמרנו שבכל שבת נכלל כל הקדושות שבאים בתוך ימי המעשה שאחרי וכמו שאומרים וקדשתו מכל הזמנים דשבת כולל כל קדושת הזמנים וכמו שאמר בזהר הקדוש (יתרו פ"ח א') כל ברכאן וכו' ביומא שביעאה תליין דשבת כולל כל הברכות וכל הקדושות שהם אחד כמו שנאמר ויברך ויקדש וכל מה שיש בתוך ימי המעשה ברכה וקדושה מקבל מיום השבת שקודם לו. ומהאי טעמא מברכין החודש בשבת שקודם ראש חודש שקדושת ראש חודש שיבא בתוך השבוע כולל בשבת הקודם ומקבל מיום השבת. וכן השבת הזה שחל תשעה באב בימי המעשה שאחר כך הנה זה שהיה אז יום חורבן בית אלהינו אינו נכלל בשבת הקודם דשבת הוא רק כללא דכל ברכאן וקדישין. אבל מה שמיים תשעה באב הוא יום הולדת נפשו ורוחו של משיח זה כלול בשבת זו שקודם תשעה באב שממנו מקבל יום זה הקדושה זו וכאמור. ולכן נקרא שבת זה שבת חזון שבו ראוי שיוולד משיח.

פרי צדיק

אפי' שנחרב בביהמ"ק אבל השבת קיים לעולם ה' אלהינו דבר אלינו בחורב לאמר רב לכם שבת בהר הזה. הפרשה זאת נקרא תמיד בבין המצרים בשבת חזון. והיא מרמזת לנו כי ה' אלהינו דבר אלינו בחורב אף שבהמ"ק הוא חרב בעור"ר אעפ"כ רב לכם שבת הוא שבת. כי האמנם כל המועדים הם לפי הזמנים כמ"ש (בתפילת יו"ט) מקדש ישראל והזמנים והי' לנו מצות עליית הרגל והבאת הקרבנות ובזמן הזה אין לנו דבר אבל שבת היא קביעא וקיימא גם בזמנ"ז ודרשו ז"ל (שבת י, ב) מתנה טובה יש לי בבית גזיזי ושבת שמה. ר"ל אף שבהמ"ק נגנו אך השבת קיים לעולם.

תפארת שלמה

נקרא שבת חזון שבו ראוי שיוולד משיח הנה שבת זה נקרא שבת חזון על שם שבת בהר הזה. הפרשה זאת נקרא תמיד בשלמה שבת נחמו שנקרא על שם פתיחת ההפטורה שהוא לשון נחמה ובו מתחיל ז' נחמתא. אבל כאן דעיקר ההפטורה הוא התוכחות אחר כך, אך הענין הוא דאיתא בירושלמי ומדרש (איכה פ"א ע') שבט' באב תיכף אחר החורבן נולד משיח. כיון שקודם שנחרב הבית היו ב"י בבחי' אין עושין רצונו של מקום שלא עלה על דעתם שיחרב הבית. אבל אך כשראו שנכנסו

וזה מה שיש לנו ללמוד מפרשה זו כי התורה היא הדבר היחיד שנשארו אתנו ורק עם זה אפשר להתקיים בגלות ולעשות נחת רוח להשי"ת, ובוודאי יעשה אתנו הקב"ה מדה כנגד מדה לעשות לנו נחת רוח לגאלנו מהגלות הזאת ויתבטלו מאתנו כל המפריעים לעבודתו ית"ש בב"א.

שמעתי מ"ק אמו"ר זיע"א לפרש אה"פ ה' אלקיך עמך לא חסרת דבר" עפ"י המעשה הידוע שהאחים הק' הר"ר ש"מניקלשבורג ובעל ההפלאה זי"ע בעת בואם להמגיד הרבי ר' בער זי"ע שאלו אותו איך שיך שאדם יקיים המשנה חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה והלא זה נראה מופשט מהמציאות לברך על רעה כמו טובה, ושלח אותם לביהמ"ד שם יפגשו יהודי יושב לצד התנור וישאלו אותו, והיה זה הרבי ר' זושא זי"ע וניגשו אליו ושחו לו שהמגיד שלח אותם אליו שיאמר להם פשט במשנה.

עמד הרבי ר' זושא ואמר להם בתמיה שהוא אינו מבין מה זה רע בכלל כדי שיוכל להסביר להם את המשנה ואיך יוכל לתרץ להם, והדברים היוצאים מלב טהור פשט להם את המשנה. ובוזה פ"י הפסוק ה' אלקיך עמך לא חסרת דבר" כשאדם דבוק כולו בהשי"ת לא חסר לו דבר, ואינו מרגיש צער ועגמת נפש, משום שכל מה שיש לו זה טוב.

וזהו כמו שדיברנו מקודם בשם החת"ס זי"ע, כשיש את התורה ומקבלים עול מלכות שמים או אפשר לעבור את הגלות בלא ליפול ברשת

היצה"ר ולהיות דבוק להשי"ת, וכמו שכותב המסילת ישירים על מאמר הז"ל בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין דיש אנשים שמדמים בעיניהם שע"י תעניתים וסגופים וכדו' ישרו מעליהם את עולו של היצר הרע, ושוכחים הם מה שאומר מי שברא את היצר הרע הלא הוא השי"ת בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין שבתכי לבטל כח היצר יש רק עצה אחת, כח התורה. ויה"ר והימים האלו יתהפכו במהרה לששון ולשמחה ונוכה לבנין בית המקדש בקרוב אמן.

הנה נמצאים אנו בשבתות בין המצרים, ובספה"ק מפליגים מאוד בקדושת שבתות אלו, ורמזו זאת במה שאומרים יב' לך שבת בעמק הבכא השבת הזה שהוא בעמק הבכא הוא יב' בבחי' רב גדול וחשוב. ואחז"ל ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל בשבת לגמרי ומבאר העבודת ישראל שרבי רצה בכח קדושת השבת המושפע לבטל את הת"ב כי גדול כח השבת לבטל הצרות והגזירות, ולא הודו לו חכמים, כי עדיין לא הגיע זמן גאולתנו.

והנה צדיקים אמרו שעתה עומדים אנו כבר בימות המשיח, וידוע שהרה"ק ממונקאטש זי"ע היה אומר בברכהמ"ז הרחמן הוא יזכנו לימי המשיח ולא אמר לימות המשיח, משום שהזמנים האלו שאנו עוברים הם כבר ימות המשיח, ע"כ כשעומדים אנו כה קרוב לגאולה יש לנו לשמוח בש"ק שהוא מעין עוה"ב ולקוות כי בזכות זה שאנו מקדשים את השבת בשירות ותשבחות נזכה במהרה ליום שכולו שבת כיה"ר.

ואתם כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל

כתיבת ספר תורה

היות שאנו עומדים כעת כבר בעיצומו של כתיבת ספר תורה לעי"נ מרן הגאון האדיר

בעל ה'קנה בושם' זצוק"ל

רב דקהלתינו

הרוצה להיות חלק ושותף בכתיבת ספר התורה

נא לפנות אל:

הר"ר ישעי' אשר זעליג סאמעט

הר"ר שאול אריי איינהורן

זוכה ורואה בשמחתה

אמרו חז"ל כל מי שמתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, ומי שאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה שנא' "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו איתה משוש כל המתאבלים עליה". (תענית ל.) אמר הקב"ה לישראל אתם גרמתם להחריב את ביתי ולהגלות את בני, הווי שואלים בשלומה ואני מוחל לכם.

(תנא דבי אליהו)

המצפים לישועתו הקב"ה בעצמו יעיד עלי לטובה לכן מי שמצפה לגאולה יזכה שיהא נדון בבית דין של הקב"ה, שכך הבטיחנו הבורא שכיון שצפה למלכותו הקב"ה בעצמו יעיד עלי לטובה, ומי יכחיש את הקב"ה אם הוא בעצמו יעיד עלי ביום הדין הגדול ונורא הבורא כתנור, שעל זה הזמן נאמר (בתפלת ר"ה) מי יזכה לפניך בדין, ועל המצפים לישועתו הקב"ה בעצמו יעיד עלי לטובה.

(תקות הגאולה)

מזדכך לגמרי ומתבטלין הקליפות ממנו

אמרו חז"ל כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה וכל המרבה להתאבל הוא מוסיף על עצמו אור חדש גדול לעתיד כי בגודל האבילות נראה כאלו עתה נחרב ב"ה, והנה מכח המכה הגדולה של החורבן ב"ה נטלו ישראל אפוכי כדאיתא במדרש תם עונך בת ציון וכו', ויתבאר לקמן והמתאבל נראה בעיניו כאלו עתה נעשה החורבן ושוקל אפוכי וכן הוא תמיד באבילותו ואז מזדכך לגמרי ומתבטלין הקליפות ואז יבא האור הגדול בלי הפסק שום מסך.

(של"ה הק')

נהיה אנחנו ראויים לקבל גודל מתיקות ידידות ועריבות התענוגים שיתגלה בעת ההוא,

והנה עיקר ענין האבילות והוא בכדי לעורר את עצמינו באבילות ומרירות לב להזדכך את גופינו וגשמיותינו, כי כאשר אנחנו מזכירים ומסתכלים על גודל התגלות אלקות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים, וגודל יקר תפארתינו, אזי במסתרים תבכה נפשינו ודאבה לבינו על העדר גילוי אלקות וכו', ובוזה אנחנו מזדככים, ולכן כאשר יגיע עת פקודתינו לטובה ויקבץ נדחינו בביאת משיחינו במהרה בימינו, אזי נהיה אנחנו ראויים לקבל גודל מתיקות ידידות ועריבות התענוגים שיתגלה בעת ההוא, ואם לא היינו מתאבלים על כל הנ"ל, אזי שכחנו אחר כך הארת אור התענוג הגדול, כמו שכתוב עין בעין יראו וכו', כי מרוב חומרותינו וגשמיותינו לא היינו ראויים לכך.

(קדושת לוי)

נעשה זך ובהיר

ומעתה נבא אל ביאור המאמר כל המתאבל על ירושלים, רצה לומר שמתאבל בפועל בלב ודברים, ואז הוא מזכיר לעצמו ולשכלו תמיד גודל הנעימות והשלימות והתענוג הנעדר ממנו, ובוזה איננו מניח לשכלו להתעבות ולהגשם כל כך עד שלא ישגי נעימות התענוגים האמתיים שנעדרו, וגם בבואם, אבל בהאבילות הזה הוא מלטש ומזכך תמיד שכלו ובינתו ככל הכל באר היטב, וזה שאמרו זוכה, רצה לומר שהוא מזכך שכלו שהוא עיקר האדם, ואמרו זוכה, רצה לומר נעשה זך ובהיר.

(שמועה טובה)

זוכה לרוח הקודש

כל חכם מישראל שיש בו דברי תורה לאמיתו ומתאנח על כבודו של הקב"ה ושל ישראל ומתאוה ומיצר לכבוד ירושלים וביהמ"ק ולישועה שתצמח בקרוב וכו' זוכה לרוח הקודש.

(דרך ארץ זוטא)

ביהמ"ד "תולדות אברהם יצחק" ביתר עילית
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בראשות בני קירוב הגה"צ רב ואב"ד שליט"א

ברכת תודה

שלמי תודה וברכה, בזה אמורה ועווכה, האי גברא רבא ויקריא, המפורסם לשם ולתהלה, איש אשר רוח בו לעשות פעלים לתורה ולתעודה, עוסק בצורכי ציבור באמונה, ברוך הכשרון, הבכשר ויתרון, לו העזו והגבורה, להגדיל תורה ולהאדירה

מה"ד ישעי' אשר זעליג סאמעט שליט"א
אשר נידב רוחו למענינו בנדבו הסידורים והארון לבית מדרשינו "ביתר עילית"

ובכן נרים ונישא ברכותינו, שימלא ה' משאלותינו, שמע"כ שליט"א ימשיך בדרכו ובמעשיו הברוכים, וירעפו עליו משמי מעונים, ברכות לרוב עשרת מונים, ששון ושמחה ימצא באהליו כסדרן תמידים, עדי נוכה לקבל פני משיח צדקנו בב"א

המברכים ברוב תודה

הגבאים

בראשית שנת תקע"ה נועדו ביניהם כמה מצדיקי העולם. בעיניהם הזכות ראו את הצרות שעתידות להתרגש על עם ישראל.

ישבו הצדיקים וניסו לטכס עצה מה לעשות כדי להושיע את עם ישראל.

לבסוף הגיעו להחלטה, כי אין מנוס אלא לעשות הכל ולהחיש את גאולת עם ישראל על ידי משיח צדקנו.

הצדיקים היו רבי יעקב יצחק 'החווה' מלובלין, רבי ישראל המגיד מקוזניץ, רבי קלונימוס מניישטאט (בעל 'מאור ושמש'), ורבי נתנלי הירץ מברזן.

נגנו וגמרו שהזמן הראוי ביותר לרכז מאמץ משותף בעיניו זה הוא שמחת תורה. לאחר ראש השנה, מי התשובה והיום הקדוש, כאשר עם ישראל אז וטהור; בתום ימי חג הסוכות, כאשר הכול טרודים במצוות מתוך שמחה זו השקעה הכשרה לעורר חסד ורחמים על עם ישראל וגאולתו.

אולם כבר בערב חג הסוכות החלו העיניינים להתבטש. המגיד מקוזניץ חלה קשות ונפל למשכב. מצבו הידרדר והלך משעה לשעה, והוא שכב בעיניינים עצומות כמנותק לגמרי מסביבתו.

חסידיו נזקקו לבית המדרש והתפילות לרפואתו וזקקו לרקייעו שחקים.

לפתע פקח המגיד את עיניו ופנה אל בנו, רבי משה אליקים, שניצב ליד מיטתו: "לפני רגעים אחדים נגלה אלי 'הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ז"ל וע"י ואמר לי כך:

בעוד זמן קצר תהיה אצלנו. מלמעלה תביט על הכול בעיניינים אחרות לגמרי. אז תיווכח כי מה שנדמה אצלכם בעולם הגשמי, לצרה ורעה בעבור כלל ישראל, אינו אלא טובה גדולה. חדל לך ממאמצים לדחוק את הקץ.

אמירת הדברים הללו דרשה מהמגיד מאמצים רבים. הוא עצם את עיניו והתנשם בכבדות.

כעבור כמה רגעים שב וגייס את כוחותיו הדלים האחרונים ואמר: "לך ומסור לחברי 'החווה' כי יחדל להרעיש עולמות וכי יניח את ידו מהמשימה שנטל עלי".

שעה קלה לאחר מכן השיב המגיד מקוזניץ את נשמתו ליוצרה. מארבעת הצדיקים שקיבלו עליהם את המשימה הכבדה להחיש את הגאולה, נותרו עתה אפוא רק שלושה.

חסידיו של החווה מלובלין החליטו להסתיר מרבם את דבר הבשרה המרה, כדי שלא לצערו בערב 'זמן שמחנות'.

לקראת שמחת תורה נהרו אלפי חסידים, מקרוב ומרחוק, לחצרו של החווה בלובלין.

ואכן, באותה שנה הרקייעה שמחת ה'הקפות' שחקים. החווה בכבודו ובעצמו התרוצץ בין חסידיו כשבידו בקבוק 'משקה' ומזג ממנו לתוך כוסותיהם. "שמחו יהודים, שמחו!", קרא ונהרה עילאית שפוכה על פניו. "ליקדו יהודים, ריקדו!", האיצ בחסידיו והוסיף: "אם נזכה לשמחת תורה שמח, נזכה גם לתשעה באב שמח".

רקדו החסידים שעות על שעות ולא נחו. הם אפילו לא הבחינו בצאת רבם החווה מבית המדרש. החווה פרש לחדרו להינפש מעט, עד שכוחותיו ישונו אליו ואז יוכל לשוב ולרקוד עם חסידיו.

המשך בעמוד 7

הרה"ק רבי יעקב יצחק "החווה" מלובלין ז"ל

יא"צ יום המישי תשעה באב

דבר טמא ושום דבר גשמי, ומהאי טעמא היו לו תמיד עינים כאבות כידוע. והסביר מורי ז"ע כי אפילו הסתכלות בדבר טמא פוגם את העינים למי שרוצה לקדש עצמו, ועל קדוש ונורא כזה כהחווה מלובלין היו מקפידים [בזה] מן השמים, עד שלא השיג מדרגותיו בשלמות עד שלא הסתכל גם בשוגג ובאונס על דבר הטמא.

הרה"ק רבי שלום מבעלזא אמר פעם למשמשו, מיילעך, שמע ואספר לך מה שהיה אצל הרבי הקדוש מלובלין. פעם נסעו שני סוחרים לרגל מסחרם דרך העיר לובלין, ושבתו בצל הרבי הקדוש. במוצאי שבת נכנסו אל הרח"ק להיפרד ממנו לשלום, ואמר להם: הרי אמרו חז"ל (פסחים ב:): "לעולם יכנס אדם בבי טוב ויצא בבי טוב", ולמה זה יסעו באישון לילה ואפילה, והצטדקו שהם נחפזים מאוד לדרכם ולא יוכלו להתממה עוד, ופטרם לשלום.

ויהי כצאתם מן העיר, תעו מן הדרך ומצאו עצמם בתוך יער עבות ולא ידעו את דרך המוצא, עד שראו אור נוצץ מרחוק והלכו לעברו, והגיעו לבית גדול ומואר, ונכנסו שמה וראו סעודת חתונה ובראש השולחן יושב זקן אחד, וישאל הזקן למה אין רוקדים עדיין, ואמרו המסובין שמשלע קאנסקוואליער איננו, ויצו הזקן להביאו, ויביאוהו, וקמו לרקוד, פתאום ראו שנפתחה התקרה וירדה כדמות יד מחזיק רומח מלובן באש ונעץ אותו בתוך גופו של משה'לע מקרבו עד ראשו וזרקוהו דרך תקרת הבית. ושוב שאל הזקן למה אין רוקדים, והשיבו שמשלע קאנסקוואליער איננו, והביאו עוד הפעם את משה'לע והתחילו לרקוד, ויבאו איש עם הרומח וינעצו בגופו כבראשונה, כך היה שלושה פעמים.

החסידים הנוסעים ראו ויראו מאוד ושאלו את משה'לע מה זה ועל מה זה, ואמר כי זהו ידו בכל לילה כמה פעמים אצל החיצונים האלו ה' שימרונו, כי בימי חייו היה בדחן בחתונות והיה מצחק עם ה"נשים", וביקשם שכשיהיו אצל הרבי מלובלין שיזכירו אותו לפניו, ומיד ביצאם מבית מצאו עצמם על דרך החך וחזרו לתיכף ללובלין, ונכנסו לרבינו, ואמר להם: הלא אמרתי לכם לעולם יכנס אדם בבי טוב, רק מכיון שקמו אנשים בעולם שאומרים ש"ח"י אין דין ואין דיין, שלחתי אתכם לראות ולהיווכח שיש דין ויש דיין.

רבינו היה נותן בכל יום מטבע לילד, והסביר טעמו של דבר, כי לגרום קורת רוח ליהודי הוא דבר גדול מאד, אך לגרום קורת רוח ליהודי שהוא מבוגר קשה מאד, כי לגודל טרדותו ותלאותיו קשה לגרום לו קורת רוח אמיתית, אך ילד קטן שאינו טרוד בשום דבר, כשאתה נותן לו מטבע קטנה כבר גרמת לו קורת רוח אמיתית, ולכן הוא נותן מטבע לילד שבזה הוא בטוח שגרם קורת רוח ליהודי.

כידוע היה המפתח של הפריסה בידו של רבינו, פ"א אמר רבינו פשט שדה מוריש ומעשר פירושו היא ברגע אחד, שברגע אחד עושה הקב"ה שאדם יהי עשיר או עני, והי' שם חסיד אחד ושאל אותו איך יכול להיות אם איש עשיר ויש לו הרבה נכסים בהרבה מקומות איך אפשר שברגע אחד יאבד כל נכסיו, אמר לו הרבי מלובלין יטיס לדרךך ואתה תראה את אשר לפניך.

אותו חסיד נסע לדרך ובדרך עבר ליד אחד ממכריו שהי' כומר, ולפתע התגברה עליו היצר הרע ופיתה אותו להמיר את דעתו רח"ל, ונכנס להכומר ואמר לו בקשתו והכומר שהיך אותו אמר לו שאינו מאמין אותו, אבל הוא ביקש אותו מאד, אמר לו הכומר אם נתתו שטר מתנה שכל נכסך שייכים לי אז אני יודע שאתה דובר אמת, וכן עשה, ומיד כשמטר לו השטר נתעורר החסיד משגיגו ורוחו אחרת היתה עמו ונתחרט בחרטה גמור מה שעשה וברח תיכף ומיד.

והשאייר את שטר המתנה בידו של הכומר, ואמר כדאי לי לאבד כל רכושי ולא לאבד חס ושלומו נפשי, ומכיון שהרגיש שצרה זו באה עליו בגלל שהיה על דברי רבו בפירושו הפסוק, נמלך לנסוע מיד לרבו ובא ללובלין אמר לו הרבי מלובלין עכשיו אתה רואה שברגע אחד נשארתי בעירום ובחוסר כל, אמר לו החסיד בכייה שעכשיו הוא רוצה לראות ד' מעשיר ברגע אחד.

אמר לו רבינו יטיס לביתך והש"ת יעזור לך, וטרם הגיע לביתו ירדה אש מן השמים על בית הכומר ונשרף כל אשר לו וגם השטר מתנה שטרף וחזרה העשירות של החסיד למקומה ברגע אחת ונתקיימה בדביו.

כמסופר לעיל שכב רבינו על ערש דוי עד יום המר תשעה באב שבחצות היום עלתה נשמתו בסערה השמימה, ומנוחתו כבוד בבית העלמין העתיק בלובלין.

המתנגדים מלובלין אמרו שבעת שיסתלק רבינו מהעולם יעשו לעצמם סעודה גדולה וספרו זאת לרבינו אמר שבטוח אשר בעת שיפטר מן העולם לא יוכלו לשתות אפי' י"ש וכן הי' כי נפטר ביום תשעה באב.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הרה"ק רבי יעקב יצחק מלובלין הנקרא "החווה מלובלין" נולד בשנת תק"ז בעיר שברשין הסמוכה ללובלין, לאביו רבי אברהם אליעזר אב"ד דק"ק יזעפאף, דור תשיעי להש"ת הקדוש ז"ע, ולאמו בת הגה"ק ר' קאפיל ליקאווער זצ"ל.

עודנו בקטנותו התנהג רבינו בקדושה ובפרישות יתירה, ונפלאות מסופר על קדושתו, עוד בצעירותו עצם את עיניו שבע שנים רצופות כדי לזון אמות בשום דבר רע, מסופר שדרכו הי' לברוח מהחדר כל יום לשעה מועטת, והמלמד הכהן ז"ל, וזה לא עזר, פ"א הלך המלמד בלאט אחריו לדאות מה מעשהו בשעה שהולך מן החדר, וראה איך שנכנס לתוך היער ומכניס עצמו לתוך תולעדי העוקצים וצועק שמע ישראל וגו', ומאז חדל להכותו.

בעת שהיה הרה"ק הרבי ר' זושא ז"ע נע וגד בכל עיר ועיר וטרם ידעו ממנו, הגיע פעם אל העיר שהיה גר בו רבינו והוא היה אז נער בן עשר, וכאשר עמד הרבי ר' זושא להתפלל מאחורי התנור מעוטף בטליתו כדרכו, אז הביט אל הנער, ולא אמר לו דבר אלא סובב את פניו והתפלל כדרכו, ויתפחו מעינות תהום דמעות של הנער, זלגו דמעות ללא הפוגה שעה שעתיים, והר"ר זושא לא הביט עליו כלל, עד שפסקו דמעות עיניו והתחיל לרדת דם, אז חזר הר"ר זושא אליו ואמר לו: נפש רוח יש לך מעתה כי נתתי לך, וכעת לך לאחי אלימלך ויהיה לך נשמה גם כן, וכן עשה ונסע להר"ר אלימלך ורבי אלימלך היה רבו מובהק, ועל ידו נתקבר הרבו של רבי אלימלך הלא הוא המגיד הגדול ממעורטש ז"ל, ונהיה מתלמידיו, וממנו קיבל את כוח ה'עניינים'.

מסופר כשכב רבינו בפעם ראשונה להמגיד, הי' זה ביום ערב שבי"ק ונכנס לחדר המבשלים ואמר להם בצעמו להתעסק קצת שאת הדגים שהוא אוכל הוא טורח בעצמו להתעסק קצת בתיקונם, ועמד חתיכת דג ומלח אותה, והתלמידים של המגיד המה ראו כן תמהו מהיכן יודע שאת החתיכה הזאת הוא יקבל, והי' על שבתו מעמד הרה"ק הבעל "התניא" ועשה סימן על החתיכה שמלח, כמובן מבלי שהרבי מלובלין ידע מהסימן, בשעת הסעודה ראה הבעל התניא שאותה חתיכה הושיט המשמש לאיש אחר, היושב סמוך להרבי מלובלין, וכשרצה אותו האיש לקחת את הדג בידו לאכלה אחזתו פתאום רעדה של קדחתה, ולא הי' יכול לאכול, וסילק את הדג לצד אחר למקום שישב שם הרבי מלובלין, ויהי לנס.

שרבינו עמד לעזוב את העיר לנצחית עמד וחקך בעצמו מה שיעשה, וגם אשתו בקשה ממנו הרבה כיון ששם לא היה להם במה להתפרנס, וביקש מאשתו שיזכירו בהעלות המנחה בעת תפלת מנחה, וכך היה שהזכירה אותו בהעלות המנחה בעת עמדתו להתפלל ואז הי' מבקש מאת הש"ת שיענהו מן השמים ושמע תשובה לך לך מרצף וממולדתך אל הארץ אשר אראך, ויהי כהשמע את זאת קבץ כל חפציו ולקח אשתו ובניו עמו ונסע לדרך, ולא ידע לאיזה מקום הוא נוסע רק נסע מעיר לעיר עד בואו לעיר טשעחוב הסמוך ללובלין ביום ועש"ק בצהריים, ועמד ברחוב העיר כי לא הי' לו שום אחד ממכריו לאסף אותו הביתה.

ובתוך כך עברה לפניו אשה אחת אשת הקצב ושאלה אותם אם יש להם מקום לשבות בש"ק כי יכירם הי' לבעלי צורה, והשיבו שאין להם עוד מקום לשבות ואמרה שיכילו לשבות אצלה בשבת זו וכן הי' שהלכו כולם לאכסניא של אשת הקצב הי' ואכלו שם בש"ק, ובעת שנתנו לפני רבינו את הרוטב לא הי' רוצה לאכול ואמר שיש טעם חלב בהרוטב, וצעקה עליו אשת הקצב ואמרה שתמיד נמצאו אצלה אורחים הנוגים ות"ח ורובנים ולא זעמה מפיהם שום דבר גנאי על האוכלין שלה, אך הרבי הי' ז"ע לא השיגה על דברי ולא אכל.

ויהי כי ספרה דבר זה לפני שכניה הי' אומרים לה אולי טעות ונתחלף חלב בשומן ותשקול היטב בדעתך אולי אומר האורח אמת ותתיישב בדעתה לשאול את שפחתי מאיזה מקום נטלה השומן להטעים הרוטב והשיבה בשמקום פלוגי נטלה, אז בהשמעה זאת צעקה עלי' אשת הקצב שבמקום הזה הי' מונח חלב, ומאז הכירו את רבינו לקדוש ולאיש מופת.

למחרת ביום הש"ק באו לשלחנו הטהור בע"ב וחסידים ובני תורה כי שמעו את המעשה הנפלאה וגם הכרת פניו ענתה עליו צדקתו וקדושתו ותיכף אחר שכלי קודש באו אנשי לובלין המון רב עם עליות לטשעחוב וקבלו עליהם אותו לרבי ומאז ולהלאה הי' קוראים אותו הרבי מלובלין בפי כל.

סיפר רבינו אדמו"ר ז"ע שכל העולם קראו רבינו "החווה", הוא מטעם שהיה רואה מסוף העולם ועד סופו, כידוע בפי רוב עם ישראל, ורוב גדולים וגאונים השכימו לפתחו, בראותם גודל מדרגתו וקדושתו, וההתגלות אלקות שהיה בימיו, לא היה בדורות האחרונים, לא לפניו ולא אחריו.

ושמעתי ממורי הרה"ק מבלאזוב ז"ע, שהגם שהיה לו עינים ומאירות מילדותו, עם כל זה קיבל על עצמו סיגור, שקשר עיניו במטפחת, ונהג כל שבע שנים שלא יראה ויסתכל בשום

דף הקהילה

יו"ל ע"י מפעל דף הקהילה שע"י קהל "תולדות אברהם יצחק" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרב עמרם פרענקל

צום תשעה באב ואיסור גיד הנשה – ומה שביניהם

גיד הנשה (חולין ז' ע"ב)

הס"מ מצא אחיזה ביום תשעה באב ולכן ביום זה נחרב בית המקדש:

כתוב בוזהר הקדוש פר' וישלח וח"א קע ע"ב על הפסוק על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, בזה"ל "ואמאי איקרי גיד הנשה ולמה נקרא גיד הנשה, ואמר כלומר גיד דאיהו מנשה לבני נשא לפולחני דמאריהון פי' הוא גיד שמשכח את בני אדם האוכלים אותו מעבודת קונם, והטעם כי ותמן הוא יצה"ר רביע כי הוא משכן ומושב היצה"ר באדם ושם הוא רובץ. ...ואית בבר נש שס"ה גידין ולקבלהון שס"ה פקודין דלאו אינון אתיהיבו למעבד ויש באדם שס"ה גידים וכנגדם שס"ה מצוות שלא ניתנו לעשותם, ולקבל שס"ה יומי שתא והם כנגד שס"ה ימות השנה והא תשעה באב חד מנהון דאיהו לקבל סמא"ל והנה תשעה באב הוא אחד מהם והוא כנגד הס"מ, דאיהו חד מאינון שס"ה יומין שהוא שולט על אחד משס"ה ימים, והיינו ט' באב ובגין כך אמרה אורייתא ולפיכך אמרה התורה לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, מלת א"ת, לאסגאה תשעה באב דלא אכלין ביה ולא שתין באה לרבות תשעה באב שאין אוכלים בו ולא שותים בו, לפי שהוא כנגד הגיד הנשה וכנגד הס"מ, ובגין כך חזא קודשא בריך הוא כלא ובשביל זה ראה הקב"ה את הכל, ונרמז בהון רמז ליעקב ונרמז בהם רמז ליעקב, והיינו ויאבק איש עמו היינו בכל יומי שתא ובכל שייפין דיעקב ניסה לשלוט בכל ימות השנה ובכל אבריו של יעקב, ולא אשכח בר ההוא גיד הנשה ולא מצא מקום אחיזה רק בגיד הנשה, מיד תשש חיליה דיעקב מיד נחלש כוחו של יעקב, וביומי שתא אשכח יום תשעה באב ובימות השנה מצא אחיזה ביום תשעה באב, דביה אתתקף ואתגזר דינא עלנא שבו נתחוק הס"מ ונגזר הדין עלינו במדבר שלא נכנס לארץ ישראל, ואתחרב בי מקדשא ובו נחרב הבית המקדש, וכל מאן דאכיל בתשעה באב כאילו אכיל גיד הנשה לכן מי שאוכל בתשעה באב נחשב לו כאילו אכל גיד הנשה. והתרגום הוא מהפירוש "מתוק מדבש" על הזוה"ק מאת הגה"צ רבי דניאל פריש זצ"ל ע"ב לשונו הקדוש. מבואר מהזוהר שכל מי שאוכל בתשעה באב כאילו אוכל גיד הנשה.

העינוי בתשעה באב להתיש כח המלאך:

אכן מצינו מי שכתב להיפך דהיינו שכל האוכל גיד הנשה כאוכל בתשעה באב, כן כתב בספר שפתי כהן ופר' וישלח וז"ל "מצאתי כתוב כי שס"ה גידים יש באדם וכל אחד שולט יומו וגיד הנשה שולט יום ט' באב לכן נחרב הבית בראשונה ובשניה בט' באב נגד ב' גידים של ימין ושל שמאל שהלכה כחכמים שאמרו נוהג בשניהם, ולזה אנו מתעניין בו בה' עינויים להתיש כחו וכל האוכלו כאילו לא התענה תשעה באב, וכל האוכל בתשעה באב כאילו אכל גיד הנשה, ונותן לו כח לקטרג ולשלוט ביומו ולזה מתעניין בעינויים שלא להניח לו שום כח ע"כ".

וכל יום יש לו מצוה ויש לו גיד ותשעה באב הוא גיד הנשה:

כתב השל"ה הק' ופר' וישלח "הא לך איסור גיד הנשה כפי המבואר בוזהר וח"א דף קע ע"ב ובספרי המקובלים הירקאנטי ופר' וישלח, דע כי אברי האדם הם ענפים מן המרכבה העליונה, מרמ"ח האברים שיש באדם העליון נגלים רמ"ח מצות עשה, ורמ"ח מלאכים הנקראים לבעלי הקבלה מלבוש השכינה ששםם כשם רבם. וכמו כן שס"ה ענפים של דין יש באילן העליון, נגד שס"ה ימים ושס"ה גידין, וכל יום יש לו מצוה ויש לו גיד, ותשעה באב הוא גיד הנשה. ודרשו רבותינו (שם) את גיד הנשה, לרבות תשעה באב שאין בו אכילה, ולרבות סמאל ויצר הרע, ואין אוכלין ואין ניאותין מהם. ובכל ימות השנה ובכל הגידין ובכל האברים לא מצא מפלתן של ישראל, כי אם בגיד הנשה, אז תשש כחו, ובאותו יום נתקשה עלינו הדין, ונשה השם אותנו כביכול בגולה עד יערה השם רוח ממרום. וכל האוכל בתשעה באב כאילו אוכל גיד הנשה".

על כן לא יאכלו בני 'את' גיד הנשה – 'את' לרבות תשעה באב:

ובמקום אחר ומסכת תענית] כתב "ומצאתי בספר העקידה ופרשת וישלח שער כ"ז את י"ב שהוסיף על דברי הזוהר וכתב זה לשונו: בכתוב הזה נרמזו ארבעה צומות השנה אשר נמשכו אלינו מצד קעקוע הכף הזה ומלת 'הנשה' כמו הפוך 'השנה' כלומר על כן לא יאכלו בני ישראל 'את גיד' הנשה ג' – ג' בתשרי, י' – י' בטבת 'גיד' עולה י"ז – י"ז בתמוז, 'את', לרבות תשעה באב, והם ארבעה צומות עב"ל".

פניני הדרף

אנ"פ שאין נחש יש סימן / צה ע"ב
שאלה: אמאי סמיך מר למחות שלא לעשות נישואין אחר סוף חצי המולד, הלא בסמ"ג [לא תעשה נא] וג"כ בגמרא פ"ד מיתות [סנהדרין סה:] שהביא הסמ"ג, אל תתחיל, בשחר, מוצאי שבת הוא, ר"ח הוא, ושמעתי עליה דמר דמונע נישואין סוף חדש, דמ"ש.

והשיב: הא ודאי אסור לנחש ולעונן אך הלבנה הוא כוכב של ישראל ומונין לה, וסימן טוב הוא לכל ישראל כשהיא מתמלאת ומוספת כדאמרין לכל ישראל בברכת הלבנה ואמר מר בית תינוק ואשה אנ"פ שאין נחש יש סימן, ודומה להא דאמר רב [תענית כ: כט:] משכנס אור מרבין בשמחה ובאב ובעומר למעט דימים לולים, ה"ל כשהלבנה מתגלגלת סימן טבא היא וטבא להוי, ולהכי מהדרין לעשות נישואין ביתר התוספת ולא ביתר החסרון, אבל חלילה לי למחות לעשות אחר חצי החדש, וכן מנהג בארץ הדמים [אסטרדי] ואגפיה וכן מנהג במדינה זו.

שו"ת מהרי"ל החדשות – סימן צב

שאלה: באלמן אחד שרצה לישא בין המצרים שלא קיים עדיין מצות פ"ו אי שריין ליה או לא.

תשובה: ...כתב הר"ק ספ"ק דתענית והובא בב"י אור"ח סי' תקנא, וז"ל ומה שנוהגים שלא לישא אשה כלל אפילו מי שאין לו אשה ובנים, משום דלא מסמנא להו מילתא, עכ"ל. הרי להדיא דאנ"ג דלענין אבלות חדשה מקילים, מ"מ בימים אלו אין להקל כלל משום דלא מסמנא מילתא, וסימנא מילתא היא כדאמרין [חולין צה:] בית תינוק ואשה אנ"פ שאין נחש יש סימן, ומה"ט אין משיאין אלא בחידוש הלבנה. ובלא"ה י"ל דדוקא באבלות יחיד מקילים למי שלא קיים מ"ר וכו', משא"כ בימים אלו שהוא אבלות דרבים שע"י הנישואין יבאו להקל שאר הקרואים והמוזמנים, ולגביהו אין הכרח כלל, וזכורני שפעם אחת היקל חכם אחד בענין ר"ל ששומר נפשו ירחק מנישואין בימים כאלו, אף שיהיה הרבה צדדים להקל, כי תמירא סכתנא מאיסורא, ולא לבטל המנהג בפרהסיא.

שבות יעקב – ח"ב סי' לה

משיב כהלה

מתשובות רבני קהילתנו שליט"א

נשאל הגאון רבי משה בראנדסדארפער שליט"א רב היכל הוראה ירושלים, האם מותר במוצאי תשעה באב שחל ביום ה' (שאלה נוגע שנה זו, באם לא נזכה עד אז לבנין בית מקדש) שאז יום עשירי הוא ערב שבת, לרחוץ ולהסתפר ולכבס לכבוד שב"ק.

והנה בשנה שאין תשעה באב חל ביום ה' אז אסור כל הדברים הנ"ל עד חצות של יום עשירי, ובמשני"ב סי' תקנח נסק"ג כתב בזה"ל "כשחל תשעה באב ביום ה' שאז יום עשירי בערב שבת מותר בכל זה לכבוד שבת". והורה הרב שכוונת המשני"ב שכתב "שמותר בכל זה לכבוד שבת" כוונתו לומר שרק מבוקר יום העשירי מותר לעשות כל הדברים הנ"ל, ובא לומר דלא כמו בכל שנה שמותר רק מחצות יום העשירי, לכן בא המשני"ב לומר שבשנה כמו זו שחל ת"ב ביום ה' אז מותר גם לפני חצות יום עשירי מהבוקר, אמנם בליל עשירי דהיינו מוצאי תשעה באב אסור לעשות הדברים הנ"ל.

והוסיף הרב דמה שכתב היעביץ בסידורו שכשחל כשנה זו, מותר מיד, כוונתו מיד מבוקר ולא מיד במוצאי ת"ב, וכן מפורש להדיא בתשובותיו בשו"ת שאילת יעביץ (ח"א סי' ק).

וכן פסק הגאון רבי שלמה גאנצפריד ב"קיצור שולחן ערוך" נסימן קד סעי' טו שכתב בזה"ל "אם יום העשירי חל בערב שבת, מותר לרחוץ ולהסתפר ולכבס מיד בשחית מפני כבוד השבת". הרי לנו להדיא שרק מבוקר יום עשירי מותר ולא מהלילה שלפני זה דהיינו במוצאי ת"ב.

וכן קיבל הרב מאביו מרן בעל "קנה בשם" שפסק שמותר לעשות הדברים הנ"ל רק בוקר יום עשירי וכנ"ל.

אמנם אלאו הנוסעים בערב שבת, לשבות במקום אחר, ואין להם מספיק זמן לכבס הבגדים כי צריכים ללבשם בשבת, רק אז יש להקל בזה מחמת כבוד השבת שיחא מותר לכבס גם במוצאי ת"ב.

ומקור דין זה מהט"ז בסי' תקנא נסק"ד] וזה לשונו "ומי"ח ז"ל הותר ליוצא בדרך למרחוק שבוע שחל בה ט"ב לכבס לו בגדי פשתן לכבוד שבת, אפילו לכמה שבתות שהוא צריך כיון דאחר ט"ב לא ימצא לכבס אותם". עכ"ל. וזה פשוט שמוצאי ת"ב לא גרע משבוע שחל בו ת"ב, וא"כ מותר לכבס הבגדים שצריך ללבשם בשבת זו.

ומצפים אנו שזוכה במהרה לנחמת ציון וירושלים, ולקבל פני משיח צדקנו בב"א.

למה הר"ת למפרע?

ובהגה"ה שם מסביר "את, ראשי תיבות תשעה אב, ומה שהקדים במלת 'את', אב - לתשעה, לרמוז לנו משנכנס אב ממעטין בשמחה, ומתחיל האבלות מן אב עד תשעה, וקל להבין".

לולא שתקע כף ירך יעקב היה תשעה באב - ערב יוה"כ:

והנה בהסבר הדבר למה נאסר אכילת גיד הנשה דוקא ע"י נגיעת המלאך מסביר הגאון רבי יהודה אסאד בספרו דברי מהרי"א ופר' וישלחן בזה"ל "ונלענ"ד הא דנאסר דוקא ע"י נגיעת המלאך היינו טעמא דזה לשון מדרש ילקוט ביקש ד' שיתן כל המועדים לישראל בחדש אב, ר"ל ר"ח אב ראש השנה, וי' באב יוה"כ, וזהו שכתב המדרש איכה אילו זכיתם הייתם קוראים בתורה כי ביום הזה יכפר וכו' עכשיו שלא זכיתם וכו' רובה של היכל נשרף בעשרה טומאתה בשוליה וא"כ לולא ששלט המלאך על ירך יעקב היה תשעה באב ערב יוה"כ ומצוה רבה הוא לאכול, והיה מצוה נמי אכילת גיד הנשה, דגיד הנשה נגד ט' באב וכו' אך המלאך תקע כף וכו' ונדחה יוה"כ מאב ונאסר גיד הנשה ע"כ לא יאכלו בני"א את גיד הנשה".

חשובן יפה על ט' באב וגיד הנשה:

דבר נפלא כותב ה'חתם סופר' בספרו תורת משה ולט' באב] "הנה מצות גיד הנשה מונה הרמב"ם בה' מלכים ופ"ט ה"א שהיא מצוה התשיעית, וגם רומזת על ט' באב כמו שהביא בעקידה ושער כו] בשם מדרש הנעלם וזוהר ח"א קע ע"ב] ע"כ לא יאכלו את גיד היינו לרבות ט' באב, ועיין בשל"ה ור"פ וישלחן, וא"כ גיד הנשה היא תשיעית שבתשעית, ותשעה פעמים תשעה הם בגימטריא אף, והיינו יום ט"ב שנאמר עליו וכמה פעמים וחרה אפי בו ביום ההוא ודברים לא יז".

למה התיבות "עד היום הזה" מובא רק באיסור גיד הנשה?

בשו"ת בנין שלמה (בהקדמה שניה לספרו) מקשה רבי שלמה כהן המו"צ מוילנא בעל חשק שלמה בזה"ל "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה, הנה לכאורה תיבות אלו 'עד היום הזה' נראה מיותר דהדבר פשוט דאזהרה זו נוהגת לדורות דכל מצוה או אזהרה שהיא חובת הגוף נוהגת לדורות ועוד דאף דמצינו בכל מקום דהוצרכה התורה לפרש דנוהגת לדורות עולם מ"מ לא מצינו דכתב התורה בלשון זה רק כתיב לדורותם או חוקת עולם לדורותיכם אבל לשון 'עד היום הזה' לא מצינו בשום מקום..."

האומנם לעתיד לבוא יחזור איסור גיד הנשה להיתירו!

ומתריך עפ"י חידוש נפלא, וז"ל "נראה לי ליישב ע"פ דרך הדרוש הנה מבואר בזה"ק פ' וישלח ובשאר ספרים דע"י שנגע המלאך בכף ירך יעקב בגיד הנשה גרם שנחרב הבית שני ע"י אדום דהמלאך היה שרו של אדום ובזה"ק איתא עוד שם דשס"ה גידין יש באדם כנגד שס"ה ימים שבשנות החמה וגיד הנשה מכוון כנגד יום תשעה באב ולכן ע"י שנגע בגיד הנשה היה לו לאדום שליטה להחריב הבית ביום ת"ב..."

ולכן נראה לי לומר לולא דמסתפינא שלעתיד לבוא יחזור איסור גיד הנשה להיתירו ואפילו למ"ד דאין מצות בטילות לעתיד לבא מכל מקום גיד הנשה בוודאי יבטל דכיון דעל עיקר הטעם שנאסר הוא משום שנגע המלאך בירך יעקב וע"י זה ניתן כח לזרעו של עשו שיוכלו להחריב בהמ"ק... הדעת נותן שלעתיד לבוא שיתוקן הכל ויבטל הטעם שוודאי יתבטל האיסור ג"כ..."

וע"פ זה י"ל בפשיטות דמש"ה כתיב עד היום הזה ללמד דלא ינהג האיסור רק עד שיבוא המשיח המכונה בשם יום הזה אבל לעת"ד המכונה בלשון הנביאים יום ההוא או יום הבא יתבטל האיסור משא"כ בשאר מצות נוהגות לדורות עולם ואפילו לע"ל ולכן לא כתיב בשום מקום בתורה כלשון הזה רק גבי גיד הנשה".

צריך שיהיה יום תשעה באב אסור באכילה תמיד!

והרה"ק הבני יששכר זי"ע בספרו דרך מצותיך ומל"ת ג אות ג] אחר שמביא דברי הוזה"ק, מתמה על דברי הוזה"ק בזה"ל "הנה יש להתבונן כיון שהתורה נצחית והיתה קודם שנברא העולם עם כל מצותיה, אם כן מן ההכרח הוא לקיים את התורה בכל עת מיום שניתנה לישראל, וכיון שתשעה באב נאסר באכילה כמו גיד הנשה א"כ כמו שגיד הנשה אסור לעולם בין בזמן הבית בין שלא בזמן הבית, כמו כן מחויב שיהיה יום תשעה באב אסור באכילה תמיד, והרי קודם החורבן היה תשעה באב מותר באכילה, ובפרט בבית שני היה יו"ט וששון ושמחה, וכן יהיה א"י"ה ביתר שאת ב"ב בבית השלישי נכון יהיה לעולם".

בתשעה באב שליטת החיצונים המשכחים את האדם מעבודת הבורא ית'!

הרה"ק מטריסק זי"ע בספרו מגן אברהם עה"ת ופר' מטות מסעי] מסביר את דברי הוזה"ק עפ"י דרך החסידות, וז"ל "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, דנדוע שלעומת מה שיש באדם שס"ה גידים יש ג"כ בשנה שס"ה ימים שכל יום מכוון נגד גיד אחד, ותשעה באב הוא נגד גיד הנשה שנאסר באכילה, וכמו כן תשעה באב אסור בו לאכול, וזה על כן לא יאכלו בני ישראל א"ת נוט' למפרע תשעה אב שהוא נגד גיד הנשה, שנקרא שמו הנשה על שם שמנשי לבר נש מפולחני דמאריה, כמו שאיתא בזה"ק שיש בו שליטת החיצונים המשכחים את האדם מעבודת הבורא ית'. אכן אעפ"י שהם ימים הנמוכים בשנה עכ"ז איתא שבתשעה באב נולד משיח, שאז היא הלידה והתגלות אורו של מלך המשיח, ולכן אדרבה אז היא שעת הכושר שיוכל האדם לבוא למחוו חפצו ורצונו בדרכי עבודת הבורא ב"ה, ע"י שיאמץ ויחזור את עצמו ויסיר מאתו החשכות, אז יזכה לאור גדול להרגיש האור של מלך המשיח".

דבר בעתו תשעה באב

הפורעניות שקראו לישראל בתשעה באב

יום תשעה באב עצמו צריך להתאבל בו הרבה מאד כמו שמתו מוטל לפניו, ולא ישחק ולא ירבה דברים ואין צריך לומר בקלות ראש ושיחה בטלה והוא יום מר ונאנח. וארעו לאבותנו בו חמשה דברים קשים.

הא', נגור על אבותינו שלא יכנסו לארץ, וזה היה כענין המרגלים שנאמר (במדבר י"ד, א') ויבכו העם בלילה ההוא, והוא היה ליל תשעה באב כדמוכח מענין הפסוקים, ושם נאמר חי אני נאם ה' אם יראו האנשים וגו', ואותה הלילה נקבעה בכיה לדורות, ומכאן אני אומר שישתדל האדם להוריד דמעות בלילה יותר מכיום.

הב', שנחרב הבית בחורבן בית ראשון, ואף על גב דכתיב במלכים (מלכים ב כ"ה, ח') ובחדש החמישי בשבעה לחדש בא נבואדאד וישרוף וגו', צריך לומר שהוא בא בשבעה ושרף בתשעה, ואף כי נאמר שהתחיל בשבעה, סוף עיקר הפעולה הרעה וחרבן היה בתשעה. עוד אפשר לומר, אף על פי שנעשה בו מקצת הפעולה מכל מקום חשביו ליה כיון שהוא יום מועד לרעה מזמנים אחרים כאילו נעשה כל הענין בו ביום דמי והוא הוא הגורם, וראיה לזה שבבית שני נכנסו בו גוים בתשיעי לעת ערב והתחילו לשרוף ולא נשרף באותו יום כי אם מעט מזער ורובו או כולו נשרף בעשירי, ואפילו הכי נקבעה הבכיה והתענית ביום תשיעי מפני שהוא יום המועד ויום הגורם כל הנוק, ור"י בגמרא דאמר אילו הייתי שם הייתי קובעו בעשרה, היינו משום צער החורבן והשריפה שהיה בו אבל הקובעים לא חששו לזה אבל חששו ליום המר והנמרה וקבעו אותו לבכיה.

הג', כבר אמרנו, שחורבן בית שני נחרב בזה היום גם כן, וכמו שאנו חוששין לחרבן בזה ובה ובוכין ומתאבלין על כך, גם כן צריך לחוש לכל נפשות ישראל שנפלו בחרב וכמה חסידים ואנשי מעשה ודם נקי שנשפד הרבה מאד בין בחורבן בית ראשון ובין בחורבן השני שאין חקר לדם שנשפד.

הד', נלכדה ביתר, שהיתה עיר גדולה לאלהים של חכמים ושל סופרים ונהרגו

בה הרבה מאד מישראל, ומרוב ההרוגים לא ניתנו לקבורה עד שעשו מהם גדר לכרם גדולה, והמקום ברוך הוא ברחמי חס עליהם שלא הסריחו כל אותם הימים, עד שגבר יד ישראל וניתנו לקבורה וקברום, ועל נס זה תקנו בברכת המזון ברכת הטוב והמטיב, שעשה הטבה כפולה עמהם שלא הסריחו כל אותו זמן ועוד שזכו כולם לקבורה. וחורבנה היה אחר חורבן ירושלים בזמן בית שני על ידי מלכי יון הרשעה, ימחו מספר חיים, ובהלכדת ביתר נחשד מאור שמשנו וערבה כל שמחתנו נגזרו לנו ונפל הגורל על היום המר הזה.

הה', נחרשה העיר, היא ירושלים, על ידי מלך אחד רשע ממלכי ארם טורנוטרופוס הרשע שחיק טמיא, וחרש את ההיכל כולו את כל סביבו מקנאה ותחרות על אותו מקום מקודש, והיה יום תשעה באב.

(סדר היום)

להתאונן ולבכות על גודל החורבן ועל גודל עול הגלות

על כן ראוי לכל איש מזרע ישראל להתאונן ולבכות על גודל החורבן ועל גודל עול הגלות, ומה מאוד יפה לכל איש להתאבל ולהתפלל על הארץ בעפר ואפר, ובפרט מיום י"ז בתמוז ואילך שהן ימי האבילות שצריכים לנו להתאבל ומכל שכן ביום של תשעה באב שהוא יום מבוכה ויום צער. ובעו"ה ראיתי מכשול גדול ברוב מדינות שבאים אנשים לבית הכנסת ולא די שאין אומרים קינות בבכי ובקול מר אלא עוסקים בשחוק וקלות ראש ושמים ושחקים בפה מלא כאלו הם שמחים בשמחת תורה ואין זוכרים אחרתם שיהיה מרה ועונשם גדול, וכל אותו האנשים לא יזכו לראות בנחמות ישראל כשיבא משיחונו.

ועל הרבנים ופרנסי הדור ודייני ישראל מוטל עליהם למחות בידי פושעי ישראל השלוחים אל גיל ביום צרה ומבוכה וצריכין לקנוס אותם בקנסות וראוין להחרים אותם. אבל מי שמתאבל תמיד על החורבן בית המקדש ואריכות הגלות ומצער עצמו בצערן של ישראל יזכה לראות הנחמה בכיאת משיחנו ולראות קנאת ה' עבאות ולשמוח בבניו בית המקדש וירושלים עיר הקדש כמשיח, שישו אותה משובש כל המתאבלים עליה" אמן.

(קב הישר)

המשך מעמוד ד'

באותה שעה שבה רקדו החסידים ופיזו בעוז בשמחת התורה, על פי מצוות רבם, אירע להחזוה עצמו דבר פלא מבהיל. רעיתו הרבנית יצאה ובאה מדי פעם לחדר שבו נח, כדי לסייע לו ולוודא שהכול כשורה. באחת הפעמים, כאשר נכנסה לחדרו, נדהמה לגלות כי בעלה איננו על מיטתו!

דלת החדר הייתה נעולה והרבנית ידעה בבטחה שבעלה לא יצא בעדה החוצה. נזעקה הרבנית אל בית המדרש אך גם שם לא נמצא החוזה. בבת אחת פסקו הריקודים והושבתה השמחה. החסידים המבוהלים יצאו לחפש את רבם.

באותו זמן ממש עסק הצדיק רבי קלונימוס, על פי דרכו שלו, בייחודים עליונים להבאת הגאולה. פתאום הושלכה אבן גדולה לעבר חלון חדרו, ניפצה את השימשה לרסיסים וקטעה את חוט מחשבתי. נבהל רבי קלונימוס ופרץ בבכי. "מי יודע מה אירע בלובלין", אמר לסובבים אותו ומירר בדמעות.

כעבור שעה קלה מצאו החסידים את רבם החוזה מוטל על הארץ בחצר ביתו, מתחת לחלון חדרו. איש לא ידע להסביר מה משך את הצדיק לחלון וכיצד בדיוק נפל בעדו החוזה. רק נס הותירו בחיים לאחר הנפילה הזו. השיבו החסידים את רבם לביתו ורופאי לובלין הוזעקו לטפל בו.

ובאותן שעות, בעיצומן של ההקפות בבית מדרשו של רבי נפתלי הירץ מברזן, שנערכו על פי כוונות האר"י ז"ל, אירע גם בביתו דבר נורא. פתאום פרצה אש באחד החדרים, אחזה עד מהרה בכל הבית וכלתה אותו עד היסוד. כל בני הבית נסו על נפשם ולא נפגעו, חוץ מנערה צעירה אחת שנלכדה באש ונספתה. אין צורך לתאר את העצב והיגון שירדו באחת על רבי נפתלי הירץ וסביבתו.

בימים הבאים הובא לידיעת החוזה מלובלין כל אשר אירע לשלושת חבריו. "לא זכינו לשמחת תורה שמח, ולא זכינו לתשעה באב שמח", אמר בצער.

תשעה חודשים וחצי נותר החוזה מלובלין רתוק למיטתו. כל מאמציו של תלמידו המסור ורופאו האישי, הפרופסור חיים דוד ברנהרד, לאוששו, עלו בתוהו. "כל כוחות הסטרא אחרא קמו והתאחדו נגדי ונגד חברי", היה החוזה ממלמל לאורך כל אותה תקופה.

בתשעה באב התבקש החוזה מלובלין לישיבה של מעלה.

ברכת מול טוב

מעומק לבנו נשגור בזה ברכת מול טוב חמה ולבבית, למע"כ בן אחי ידידי עוז איש יקר רוח רוב תבונות, נעים הליכות, עתיר המעש והחזון, רחום ומוקיר רבנן נודע בשערים שמו להתילה,

הרה"ה יואל איינהורן שליט"א

בן אחי היקר והחשוב מוה"ר אברהם ישעי' שליט"א
לרגל השמחה השדויה במעונו בהולדת הבן/ הנכד למז"ט

יה"ר מלפני אביו שבשמים שיוכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעש"ט. ושא ברכה, מאת אלוקי המערה. להתברך במיליו כל משאלות לבו לטובה לברכה, ובכל פינות אשר יפנה ישכיל ויצליח במדה גדולה להרבות כבוד שמים בעוז ובגבורה, ויזכה לרוב נחת קדושה מכל יוצ"ח מתוך נחת והרחבת הדעת

המאהל בכל לב ובלוג"ח דודך
שאוּל אריה איינהורן

מזל"א טבא וגדיא יאה

בלב מלא חוקרה ונפש מלא תהילה הנני לדיבעי בזה ברכותי הנאמנים מולא טבא וגדיא יאה חמה ולבבית ידידי היקר שבערבין אוצר כלי חמדה, פאר המעלות והמידות, יראה וחסידות נר לרגליו ואור לנתיבותיו, ה"ה

הר"ר בן ציון גאלדבערגער שליט"א

לרגל הולדת בנו הרך הנמוּל ככור יחיאל יוסף שיחי לאוי"ט

ובחדא מחתא נשגור ברכת מז"ט ברוגי ידידות והוקרה, קדם חבירי היקר הצמוד לקירות לבן, הנודע לעוז ולתפארה, שמו הטוב נודע בשערים, במידותיו הטובות והיקרים, מופלג ביראת ה' תמימה, לן בעומקה של הלכה ותורה, ה"ה

החתן מרדכי אלעזר שלעזינגר הי"ו

לרגל שמחתו בארוסו למול טוב ובשעמו"מ

יה"ר שיששון ושמחה תמיד באהליכם, תורה וגדולה יהיה על שלחנכם, מתוך נחת והרחבה עדי נוכח במהרה לקול שופר של בן דוד ומלכינו בראשינו בכ"א

פעתיית וכברכת
יחיאל פינק

מסכת הזליון

לוח דף הקהילה

לפרשת ואתחנן הבעל"ט

יום בשבוע	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי / שבת
יום בהודש	ה' אב	ו' אב	ז' אב	ח' אב	ט' אב	י' ו"א אב
דף	צט	ק	קא	קב	קג	חזרה

מדור דף הקהילה בחסות מולל ערב "נעימות חיים" לימוד דף הקהילה בביהמ"ד

ע"ש הרה"ה ר' חיים אלכסנד זיסקינד בלומנפרוכט זצ"ל

❧ **הילולא דעדיקיא** ❧

<p>ד' אב – י' אב</p>	
<p>רבי מנחם עזריה מפאנו (ב"ר יצחק ברכיה) רמ"ע מפאנו שפ"ה</p>	<p>יום שב"ק ד' אב</p>
<p>רבי בן ציון האלבערשטאם מבאבוב (ב"ר שלמה) בעל קדושת ציון תש"ג</p>	
<p>רבינו יצחק לוריא (ב"ר שלמה) האר"י הק' ז"ל ש"ג</p>	<p>יום א' ה' אב</p>
<p>רבי חיים מקראסנא (ב"ר צבי הירש) תקנ"ג</p>	
<p>רבי מנחם בן זרח צדה לדרך הראשון קנ"ה</p>	<p>יום ג' ז' אב</p>
<p>רבי משה גרינוואלד (ב"ר עמרם) ערוגת הבושם תרע"ו</p>	
<p>רבי אלעזר מאושימיצין (ב"ר יהושע מקאמינקא) חתן הדברי חיים תש"ג</p>	
<p>רבי שלום נח בארזעסקי (ב"ר משה אברהם) נתיבות שלום תש"ס</p>	
<p>רבי מיכאל נאנאסער (ב"ר יעקב) תר"ט</p>	<p>יום ד' ח' אב</p>
<p>רבי שמחה זיסל ברודא הסבא מקלם תרנ"ח</p>	
<p>רבי יעקב יצחק מלובלין (ב"ר אברהם אליעזר הלוי) החווה מלובלין תקל"ה</p>	<p>יום ה' ט' אב</p>
<p>יששכר בן יעקב משבטי ייה ב"א ש"ח</p>	
<p>רבי דון יצחק אברנאל (ב"ר יהודה) בעל אברנאל עה"ת תקמ"ה</p>	<p>יום ו' י' אב</p>
<p>רבי דוד פורקעס תלמיד הבעש"ט תקל"ב</p>	
<p>זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן</p>	

גומלי חסדים "חסדי דניאל"
 ע"ש הגה"צ רבי דניאל ב"ר נפתלי הירצקא זצוק"ל
 בעל "מתוק מדבש"
 עזר נישואין שע"י קהל "תולדות אברהם יצחק"

**ברכת מזל טוב שגורה בזאת
לידידינו אנ"ש היקרים שיחיו**

הרה"ח מר"ה יהודה שלעזינגער שליט"א מאנסי
 לרגל אירוסין בנו כמר מרדכי אלעזר הל"ו
בשעתו"צ ולמז"ט

❖

הרה"ח חיים כהן שליט"א
 הרה"ח משה מרדכי דאוינביץ שליט"א
 הרה"ח יוסף יחזקאל טייטלבוים שליט"א וויליאמסבורג
 הרה"ח יואל ברא"י איינהורן שליט"א וויליאמסבורג
 הרה"ח בן ציון גאלבערגער שליט"א בארא פארק
לרגל הולדת בניהם למז"ט

❖

הרב יצחק אייזיק וואזנער שליט"א
 הרה"ח שמואל דוב פיש שליט"א מאנסי
לרגל הולדת בנותיהם למז"ט

❖

**יה"ר שירונו מהם רוב נחת רקרושה
ומכל יוצ"ח אבי"ר**

התאחדות אברכי "תולדות אברהם יצחק" מאנסי
 בנשיאות כ"ק מרו אדמו"ר שליט"א
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
 נשגד בזה להאברך היקר טוב הלב ועדין המידות,
 לן באהלה של תורה, לבו ער ונכון לכל דבר שבקדושה,
 האברך כמדורשו מבחירי חבורתנו ה"ה
 הרה"ח **שמואל דוב פיש שליט"א**
לרגל הולדת הבת למז"ט ובשעתו"מ
 יה"ר שיוכה לגדלה ולחנכה לתורה ולחופה ולמעש"ט
 מתוך רוב נחת דקדושה והרחבת הדעת.
 כעזרתך וכברכתך חברי החבורה
 אברהם יהודה אגנשטיין, יהודה קאן, שא"ר יוסף הלוי ראטנבערג,
 צבי נחמן הלוי ראטנבערג, שמואל דוב פיש, שמואל מרדכי א"צניזון,
 שמעון דובער בראנדסארפער

ידידים ירוממוך בשירה יקדמוך
 אלפי ברכות בזה נשלחות, מתוך שובע שמחות, לכבוד
 ידידינו וחברינו החשוב והיקר, מסור לזולת בכל עת ועונה,
 כלי מחזיק ברכה, אשרי שלו ככה, מכבד את ה' מגרוננו,
 משמח אלוקים ואנשים, מקבל כל אחד בסבר פנים יפות
 הרה"ח **משה מרדכי דאוינדאוויטש שליט"א**
לרגל הולדת הבן למז"ט ובשעתו"מ
 יה"ר שיוכה לגדלו ולהנכו לתורה ולחופה ולמעש"ט
 מתוך רוב נחת דקדושה והרחבת הדעת.
 כעזרתך וכברכתך חברי המקהלה
 אהרן סאטענ, בנימין מונדר, אברהם קעלער, דוד וויינבערג, יחזקאל לאנדא,
 יוסף א"צניזער, יוסף סאטענ, משה יחיא"ל סאטענ, חיים א"ר פיענקל

הודעה משמחת

היות שאנו נמצאים בשלבי גמר עריכת
 קונטרס חידושי תורה וע"כ באנו בבקשה
 למי שנמצא תחת ידו חידו"ת שהעלה
 במצודתו ורוצה לזכות בו את הרבים
 להודו ולהביאם אל המערכת.

או אל הגבאים
 בירושלים: הר"ר משה מונדרר הי"ו
 הר"ר יואל איינהורן הי"ו
 בית שמש: הר"ר שמעון שפיצער הי"ו
 הר"ר יעקב מאיר בראנדמארק הי"ו
 בביתר: הר"ר עמרם פרענקל הי"ו

מפעל הכנסת אורחים לינת החסד - צדקת ירושלים בית חיים זאנוויל
 ע"ש הגה"ק רבי חיים זאנוויל מריבניץ זי"ע
סל מלא ברכות

מעומק נרים ונישא קולינו, ונביע מיטב ברכותינו ואיחולינו, בברכת מולא טובא וגדיא יאה, קדם האי גברא יקרא, איש אשר רוח בו
 לעשות פעלים לתורה ולתעודה, עוסק בצורכי ציבור באמונה, בתוך עם סגולה, ברוך הכשרון בחכשו ויתרון, חן וחסד על פניו שורה,
 מקבל את כל אחד בשמחה ואורה, שמו הטוב נודע לעזו ולתפארה, מרבה להטיב עם אחרים, מעוטר במידות ובמעלות יקרים.

מוה"ר חיים כהן שליט"א

מצהל ומייסד מפעלינו הק'

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למז"ט

וואת הברכה, מאלוהי המערכה, שתזכה לגדלו לתורה וחופה ולמעש"ט, ויוכה מע"כ לרות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח, ומשמחה זו
 ישפיע לך רב ברכות ושובע של שמחה, ויוסף ה' עליך ככה, ברבוי והמשכה, במדה גדושה, בברית גופא ונורא נפשיא, וכל טוב סלה.
 המבדך בכבוד ובהערכה

בשם ההנהלה בארה"ק - שמעון קרויס
 בשם ההנהלה בארה"ב - אברהם דוד שווארץ, יוסף א"צניזאק

לתרומות והנצחות ניתן לפנות עד יום רביעי אחה"צ במלפון 057 - 3182265
 או למערכת דברות קודש ת.ד. 57718 ירושלים